

חלקי בקהילתי

יהי חלקי עמהם

הרה"ג ברוך צבי גרינבוים שליט"א | ראש ישיבת דרך ה' - חלקי בקהילתי

'חלקי בקהילתי' - מאירים ביחד!

הקהילה הצומחת

קהילת 'חלקי' האידיאלית, צריכה להיות בנויה על העיקרון הגדול של: 'קהילה בהתפתחות וצמיחה'. האדם הוא יצור חברתי שחשוכה לו שייכות חברתית. את הצורך האנושי הזה 'להיות ביחד' צריכה קהילת החרדים העובדים למנף לקהילתיות תורנית. כל אירועי הקהילה - התורניים והחברתיים - צריכים להיות מכווני מטרה: לייצר אצל חברי הקהילה התפתחות והתקדמות אישית בעבודת ה' - הן במישור התורני והן במישור המשפחתי.

בוגרי ישיבות רבים שיצאו לעבוד - זקוקים לקהילת חברים תורנית, שתעניק להם שייכות וזהות חברתית. לאחר כמה שנות הקמת תשתית קהילתית - תורנית עבור חרדים עובדים בעשרות מוקדים ברחבי הארץ, ולאחר שיחות עומק עם חכמים ונבונים מתוך הקהילות ומוחוצה להן, כדאי שנבחר לעצמנו - מהו העיקרון היסודי העומד בבסיס תנועת הקהילות של 'חלקי בקהילתי'?

קהילה במובנה הבסיסי היא - התקהלות של קבוצה סביב מטרה מסוימת, ומכאן הצורך להבהיר מהי מטרתנו המרכזית בעידוד הקמת הקהילות.

היותנו 'חרדים עובדים' אינה סיבה מספקת להשתייכות קהילתית. העובדה שחברי 'חלקי בקהילתי' אינם לומדים בכולל אברכים כל היום, עדיין איננה סיבה להפוך לקהילה. זו אולי סיבה מספקת לפתוח בית כנסת נעים בו כולם ירגישו בבית, או לייסד שיעורי תורה מותאמים. אך אין בכל אלו בכדי להפוך את מתפללי בית הכנסת או חברי השיעור לקהילה, שהיא כאמור התקהלות של קבוצת חברים סביב רעיון ומטרה משותפת.

מהי אפוא מטרת העל של קהילת 'חלקי בקהילתי', ומה הרעיון המרכזי ההופך את קבוצת החברים לקהילת חברים משותפת - ולא רק לכאלו המגיעים בשבת ובחול להתפלל בבית הכנסת 'משלנו'?

אנו מבינים שאצל רוב בוגרי הישיבות העמלים, נוצר עם הזמן צורך בהתפתחות רוחנית. כשאין לאדם חרדי מקורות של חיבור עם לימוד תורה שהוא אוהב, מקום תפילה שהוא מתחבר אליו, כשהוא לא מוצא לעצמו רב חכם ומנוסה - להתייעץ איתו על דברים אישיים שלו, או יועץ תורני שיידע להעניק לו כלים מעשיים לשלום בית ולחינוך ילדים - כשאין לו את כל אלו הוא מתנתק אט אט מתחושת החיבור הרוחני הגדרש. אכן, בתי הכנסות שיעורי התורה וכוללי הערב - המיועדים לחרדים לעובדים - עוזרים במעט לתחושת הניתוק החברתי שמרגישים חלק מהחרדים העובדים. אבל אם לא יהיה עקרון מארגן עמוק ואמיתי יותר - שעל בסיסו יפעלו קהילות 'חלקי' - נחטיא את מטרותינו.

חילה של שבת

מדור הלכתי

עמוד 2

השעה הטובה שלי

חלקי בעבודתי

עמוד 3

להדליק את האור

כוכבי שחר

עמוד 4

היינה העברי

מחפץ לקופסה

עמוד 4

אור יקרות

שמח בחלקי

עמוד 7

משחקי חנוכה

דברים כהווייתם

עמוד 8

חלקי בקהילתי

תשלוח קבלה לסעיף 46

לדמותה של תנועת חלקי בקהילתי, והיעדים אליהם היא שואפת

והדרכות לחברי הקהילות - גברים ונשים - באופן שיטתי בערכים האמורים, בשימת דגש על האווירה החברתית הנעימה והמגובשת - הקיימת זה מכבר בקהילות 'חלקי'.

אמור מעתה: קהילת 'חלקי' אינה רק קיבוץ של חרדים עובדים, אלא 'קהילת עובדים בצמיחה' - ששמה לעצמה מטרה יסודית להתקדם יחד בעבודת ה'.

'חלקי' - החלק שלי

הבנה יסודית זו, מחייבת את כולנו להבין, ש'חלקי בקהילתי' אינו רק ארגון המממן צ'ולנט בליל שיש לשיעור מעניין לקראת שבת, או מעודד הקמת מניינים ופעילות חברתית לחרדים עובדים. 'חלקי' היא ביסודה תנועה רעיונית - בהנחיית גדולי התורה ותלמידי החכמים, הקוראת לחרדים העובדים - הם ונשותיהם, להתפתח באופן אישי בעבודת ה' - באמצעות קהילות חברים משותפות כחלק בלתי נפרד מעולם התורה והיישוב הקדושות.

אם נרצה לדעת מיהו חבר בתנועת 'חלקי', נבדוק את מידת החיבור שלו לרעיון הקהילתי - שיבוא לידי ביטוי בהשתתפות שלו, בהתקדמות המשותפת של כל החברים בעבודת ה'.

בקהילת 'חלקי' לכל חבר יש משמעות, יש בה תמיד אווירה נעימה, כולם מכירים את כולם, כל חבר תורם מעצמו להצלחת מכלול הפעילות הקהילתית, כל אחד מהחברים מרגיש בבית, החברים מרגישים בנוח להשמיע את דעתם, גם לנשים ולילדים יש מקום משלהם בקהילה, וכולם מכווני מטרה - להתקדם יחד בעבודת ה'!

העיקרון של 'הקהילה המתקדמת ביחד ובעצמות' - הוא נשמת אפה של תנועת 'חלקי בקהילתי', והוא הבסיס לקיומה של 'קהילת חלקי' האידיאלית והמאירה.

קהילה מאירה צילום: ברוך יערי

- יש עשרה ערכי ליבה - בהם על החרדי העובד להתפתח ולהתקדם:
1. חיבור פנימי - רגשי לערכי היסוד של האמונה.
2. קביעות עיתים לתורה בצורה רצינית.
3. תפילה בנעימות.
4. ידיעה ופרקטיקה הלכתית.
5. חינוך ילדים.
6. העמדת שבת קודש במרכז חיי המשפחה.
7. 'עשה לך רב'.
8. זוגיות כהלכה.
9. צדקה ועשיית חסד.
10. מימוש אישי בחיים.

ערכים אלו חייבים להסתייע בתלמידי חכמים אמיתיים - מביני עניין, שמכירים את שפתו הייחודית של החרדי העובד, ויודעים להלוך כנגד רוחו של כל אחד מחברי הקהילה - ולהוריד את חברי הקהילות בעניינים אלו מתוך הכרות אישית. רבנים מותאמים ו'עוגנים תורניים' - בעדיפות לכאלו הגרים בשכונות לקהילה - יעבירו שיעורים

להעביר מחוקי רצונך

בימים בהם אנו מודים לה' שהצילנו מגזירות היוונים שגזרו לא לשמור שבת, מילה וראש חודש, אנו מביאים לפניכם לקט הלכות הנוגעות למצוות אלו, עם נגיעה לימי החנוכה

שבת

שאלה: לקינוח של סעודת שבת אשתי רוצה לחמם סופגניות. בתוך הסופגניות יש ריבה, וידוע לי שיש הבדל בין חימום מאכלים יבשים שמותר, לבין חימום מאכלים נוזליים שאסור. האם מותר לחמם את הסופגניות, או שהריבה שנמצאת בפנים אוסרת את החימום?

תשובה: התשובה לשאלה זו משתנה לפי המציאות של הריבה שנמצאת בסופגנייה. נביא את הכללים הנוגעים להלכה זו, ולמעשה יש לבדוק כל מקרה לגופו לפי המציאות.

כאמור, כלל הוא בידינו שמאכל יבש שהתבשל או נאפה והתקרר, אין איסור בחימומו בשבת [כאשר עושה היכר בחימומו, שלא יראה כמבשל בשבת], ולכן דעת גדולי הפוסקים להתיר את החימום של הסופגנייה עצמה.

אולם מאכל נוזלי שהצטנן מבישולו אסור בחימום נוסף, ולכן ביחס לריבה הדבר יהיה תלוי במרקם שלה, אם היא צמיגית ונוקשה היא נחשבת כמאכל יבש, ואין איסור בחימומה בשבת, אולם אם היא נוזלית יותר, אפשר שהגיעה לדרגת 'לח שהצטנן' שאסור בחימום בשבת, ולכן במקרה כזה יש להימנע מחימום הסופגנייה בשבת מחמת הריבה שבתוכה.

יש להוסיף, שבסופגניות הנמכרות במאפיות פעמים רבות מוסיפים מים לריבה בשביל שהיא תהיה נוזלית מספיק להזרקה נוחה, ובוה יש בעיה גדולה יותר בחימום הריבה, משום שבחימומה הוא גם מחמם את המים שבריבה שמעולם לא עברו בישול, ודבר זה ודאי אסור בשבת.

מילה

שאלה: האם יש מקרים בהם לא מלים תינוק בשבת, גם אם הוא היום

השמיני ללידתו?

תשובה: תינוק שנולד בשבת בניתוח קיסרי, אין מילתו דוחה את השבת. עם זאת, תינוק שנולד בשבת בלידת מלקחיים או ואקום, דעת גדולי הפוסקים שמילתו דוחה את השבת.

חידה: האם יתכן שימולו בשבת תינוק שנולד ביום ראשון או ביום שישי?

להשכיחם תורתך
צילום אילוסטראציה: ברוך יערי

תשובה: הדבר יתכן אם במהלך הימים מהלידה התינוק חצה את קו התאריך. באופן שהתינוק נולד ביום ראשון, ובמהלך השבוע חצה את קו התאריך לכיוון מזרח [מאסיה לאמריקה] יוצא שבמקום בו הוא נמצא היום השמיני ללידתו חל בשבת, ומילה ביום השמיני דוחה שבת. וכן להיפך, תינוק שנולד באמריקה ביום שישי, ובמהלך השבוע חצה את קו התאריך לכיוון מערב, יוצא שהיום השמיני ללידתו חל בשבת, ומילתו דוחה את השבת.

שאלה: כאשר יש בבית הכנסת ברית בשבת, והורי התינוק מביאים מיני מזונות לכבוד הברית, איך ינהגו

ציבור השומעים בנוגע לקידוש לפני אכילת המזונות?

תשובה: ברכת בורא פרי הגפן הנעשית על הכוס של ברית המילה, יכולה גם להיחשב ככוס של קידוש. ויכונו המשמיע והשומעים לצאת ידי חובה בברכת בורא פרי הגפן, ולאחר סיום הברית יכולים לאכול ממיני המזונות שנמצאים בבית הכנסת. אם העוגות נמצאות בחדר אחר, אי אפשר להסתמך על כוס הברית לצורך קידוש, משום שחסר 'קידוש במקום סעודה', ועל הנוכחים לקדש שוב בחדר בו מונחים מיני המזונות לפני אכילתם.

ראש חודש

שאלה: ביום ראשון הקרוב מוציאים שני ספרי תורה, בראשון קוראים ג' עליות מקריאת ראש חודש, ובספר התורה השני קוראים את קריאת היום השביעי של חנוכה. מה הדין אם בטעות הניחו בתחילה על הבימה את ספר התורה של קריאת חנוכה, וגילו זאת רק אחרי שפתחו אותו, האם לסגור אותו ולהחליפו לספר התורה הנכון, או שעדיף לגלול אותו לקריאת ראש חודש?

תשובה: הגם שבדרך כלל כאשר פותחים ספר תורה ומוציאים שהוא לא נמצא במקום שבו צריכים לקרוא אסור להחזירו לארון הקודש ולהוציא ספר תורה אחר משום בזיון ספר התורה, מכל מקום בנידון האמור, פסק הביאור הלכה שמותר לסגור את ספר התורה שנפתח בטעות ולהביא במקומו את השני, משום שבמקרה זה יקראו אחר כך בספר התורה שנפתח כעת בטעות, ובוה אין את הביזיון שיש בהחזרת ספר תורה שנפתח בטעות, לארון הקודש.

מעניין לדעת

בר מצוה לא ביום הולדתו?! \ בר מצוה לנערים שנולדו בא' בטבת תשע"ג

בנים שנולדו בתאריך א' בטבת תשע"ג, נעשים בר מצוה בשנה זו בתאריך ל' בכסלו, ולא בא' בטבת על אף שהוא יום הולדתם. ההלכה הזאת נראית מחודשת, אולם היא מובאת בדברי המשנה ברורה [ס' נ"ה ס"ק מ"ה] בשם ארבעה מגדולי הפוסקים ללא חולק. בשנה זו ל' בכסלו חל בשבת, ועל נערי הבר מצוה לדעת שכבר בליל שבת זו הם חייבים מן התורה בקידוש. כמו כן, מכיון שעלייתם לתורה בשבת בבוקר היא בגדלותם, על אביהם לברך 'ברוך שפטרנו' בשבת זו.

השעה הכי טובה שלי

שבוע לפני חנוכה, אני שואל את החברים אם שבוע הבא נלמד יחד? למה לא? הם עונים פה אחד. "חנוכה, מסיבות חנוכה" אני אומר. "לא, מה פתאום, מסיבות או לא מסיבות את הלימוד הזה אנחנו לא מבטלים". אלא שבכל אופן אני רוצה לתכנן ולדעת, אז כשגומרים ללמוד אני שואל שוב, בטוח שבוע הבא לומדים? והם "כן, אין סיכוי לא מבטלים את הלימוד. אם הרב לא יכול - שהרב יגיד". ואני: "לא יכול? חלילה, פשוט יש שיעורים שלי שלא מתקיימים בחנוכה, ואנחנו לומדים בלילה - זמן של מסיבות, חשבתי שאולי לא יסתדר, אבל אם אתם יכולים אני שמח. באמת שתדעו זה בשבילי השעה הכי טובה שלי בשבוע, כיף כל כך ללמוד אתכם שאני פשוט מחכה מסוף הלימוד ללימוד שבוע הבא".

והם, כמעט כולם יחד "הרב זה הדדי, גם אנחנו לא מוותרים".

בדרך הביתה, אני מהרהר בחבורת הצדיקים הזו. איך כל שבוע אני מגיע והם אחרי יום של עמל עייפים ומוותשים, בעיניים נוצצות, מצפים ללימוד. לשאול, להבין, בלי מחיצות. אם קשה מדברים על זה, אם לא מובן גם מדברים, לפעמים אנחנו לומדים רק הלכות פשוטות, ולפעמים מדברים יותר גבוה. הסיפור הוא לא מה שלומדים, אלא החשק ללימוד תורה

מחשבות שחלפו בי לקראת חג החנוכה, וההיערכות של הקהילה שלי לקראתו

שנוכח בחדר. מי היה מאמין שמה שהתחיל אצלי כמו עול עם תודעת שליחות, הפך להיות שעה כל כך טובה בשבילי. גם אני מבין את היהדות שלי יותר, פוגש שם את האמת, וזה נפלא.

שוכב במיטתי, והמחשבות על יופי נשמתם, לא נותנות לי לישון. אנשים טובים כל כך מסתובבים לידינו, צריך רק להביט בנשמתם, לא בחיצוניות שלהם. להשתתף אתם. לא לומר להם שיעור, ללמוד איתם.

בבוקר, פוגש אחד מן החברים שנעדר אתמול: "הרב, היה אתמול מאד יפה" אני: אתמול לא הייתי... כבר שמעת מהחברים? "והוא: לא הרב, שמעתי הכל בטלפון. כשאני לא יכול לבוא, אני שומע בטלפון. אני לא ילד, כבר יותר משלושים, ויש כל כך הרבה פער להדביק. אני מגיע מבית שמדקדים בהלכה, וחשבתי שאני יודע מספיק, אבל כשאנחנו לומדים אני רואה כמה חסר לי, איך אני יכול להפסיד את זה".

אחר כך אני פותח את המייל, הבת שלי שולחת מייל לכל המשפחה לתאם זמן למסיבת חנוכה, שכל אחד יכתוב מתי הוא לא יכול או כן יכול. אז אני מקליד בתשובה: "כל יום אני יכול, מקסימום אבטל דברים. רק ביום שלישי יש לי חברותא עם כמה אנשים שאני לא יכול ולא רוצה לבטל אותם".

לשאלות בנושאים הנידונים בטור, כמו ייעודי של בן תורה עובד וסדר יומן, הקפדה על הלכה במשרד, ואתגרים בחיי המעשה, מוזמנים לכתוב לרב שליט"א בכתובת: shlomo.lifshots@gmail.com

על פתח הבית

שינוי השגרה של ימי החנוכה, מאפשר לנו מבט אחר, על המתרחש בביתנו. שעת השקיעה בה אין אנחנו מצויים - דרך כלל, בתוך הבית היא זמן ההתכנסות פנימה. הילדים חוזרים מהלימודים, ארוחת הערב כבר באופק, וההתנהלות הביתית ממלאת את החלל.

הדלקת הנרות על פתח הבית, מאירה את הקו המפריד בין הפנים והחוץ, מציינת בחדות את הגבול הברור. את התוכן הפנימי של חיינו, אנחנו יוצקים בתוך הבית פנימה, הקירות מגוננים על יושביו ומגדירים את המשמעות של חיינו. נראה שמול החושך של יון, המאיים להעלים את המימד הרוחני של קיומנו, עלינו להתכנס פנימה ולהביא לידי ביטוי את האור הזוהר בתוכנו. אור האמונה בבורא עולם, ושלחבת י-ה של תורתו הקדושה.

תנועת 'חלקי בקהילתי' מבקשת להקים קהילות קהילות של בוגרי ישיבות, המבקשים להתכנס אל הערכים הבסיסיים של בני התורה, קביעות מקום בבית המדרש, דקדוק הלכה וחברות נאמנה של יראי ה' וחושבי שמו, הנדברים יחדיו לעבוד את ה' בשמחה וטוב לבב.

בשבוע הבא תתקיים אי"ה הועידה השנתית של התנועה בה עתידים להשתתף רבני 'חלקי בקהילתי' יזמי הקהילות והפעילים, בכדי לדון באתגרים הניצבים לפתחנו, ולהתוות את דרך העבודה העומדת לפנינו בשנים הקרובות. כאן בעלון, נביא בעז"ה רשמים מהוועידה, וכבר השבוע כותבים בהרחבה מורנו הרב ברוך צבי גרינבוים שליט"א כמו גם הרב שלמה ליפשיץ שליט"א על תפיסתם את 'חלקי' ותפקידה המשמעותי בעולם התורה.

קריאה מחכימה ומהנה
המערכת

נר חנוכה-איש וביתו

אבא, יש לנו קהילה משלנו?

מי הרב שלנו?

יש לנו מקום קבוע בבית כנסת?

יש אצלנו 'אבות ובנים'?

אתה הולך לכולל ערב של הקהילה?

אמא גם משתתפת בפעילות?

'חלקי בקהילתי' - כדי שיהיו לך
תשובות טובות לילדים
02-6260115

אור האורות

אולי השאלה היא לא כמה אור נדליק, אלא כמה ניתן לו להיכנס?

רק האור של החנוכה.

אפשר ללמוד תורה וזה יישאר בשכל. ואפשר ללמוד תורה - וזה יחלחל. יכריח אותנו לעצור לפני מילה חדה מדי. להקשיב עוד רגע. לוותר לפעמים על צדק חד לטובת אמת שקטה יותר.

חנוכה מזכיר לנו: אור שלא משנה משהו - הוא יפה, אבל לא ממצה את תכליתו. נר שנשאר על השולחן, ולא נכנס ללב, עוד לא סיים את תפקידו. אולי זה הדיוק של הימים האלו. לא להוסיף עוד לימוד, עוד סגולה, עוד חומרה. אלא לשאול כל אחד את עצמו בשקט: מה מלימוד התורה שלי הולך איתי הביתה?

וכשה קורה - גם מעט אור, מספיק.

השבוע השפיעו על השיחות שלי? על ההתנהגות שלי? האם דף הגמרא עשה אותי רך יותר, זהיר יותר, נוכח יותר - או רק חכם יותר?

היוונים לא נלחמו רק בשמירת מצוות. הם נלחמו במשמעות. הם לא התנגדו לאור - הם התנגדו לכך שהאור ישנה את החיים. רצו חכמה מנותקת, ידע יפה, תרבות מרשימה. ידוע הסיפור על אריסטו האוכל בגסות ומשיב לתלמידיו התמהים: "אני לא אריסטו עכשיו!" המאבק של החשמונאים היה על דבר אחד יסודי: שהתורה תהיה תורת חיים - ולא רק חכמה חיצונית לחיים.

המהר"ל מבאר שהמאבק עם יוון לא היה מאבק רק על שמירת המצוות, אלא מאבק על דמותו של העולם עצמו - האם החכמה והחיים יכולים להתקיים ללא השקפה ביניהם, או שהחכמה מוכרחה להשפיע אף על החיים עצמם. זהו למעשה נס חנוכה, מעבר לניצחון המלחמה ומציאת פך השמן, ישנה משמעות לנצחון הרוח היהודית על חכמת יוון. ועל כן ראוי שאור הנרות יאיר אף בתוכנו ולא יישאר

בסיפור נודע, נכנס אברך לפני הרבי מקאצק ומספר שמגיע לו מזל טוב על שסיים ללמוד את הש"ס. השרף מברך אותו בחמימות, אך מוסיף ותוהה: יפה שלמדת את הש"ס, אך מה הש"ס לימד אותך?

בחנוכה אנחנו רגילים לדבר על אור, ולהבות קטנות. על החושך הגדול סביב, קצת האור שמסרב לוותר. אבל השנה תפסה אותי מחשבה אחרת: לא כמה אור אנחנו מדליקים - אלא לאן נכנס האור.

אפשר להדליק נרות חנוכה בדקדוק מושלם, עם כל ההידורים, ולצאת מהבית בדיקוק אותו אדם. אותה הסבלנות, אותו דיבור, אותו קוצר רוח בכביש ואותה חדות לשון בבית. אור הנרות אומנם נמצא על אדן החלון - אבל לא תמיד עובר את המשקוף.

נדמה לי שזה אחד האתגרים הגדולים גם בלימוד תורה ובשמירת המצוות. אנחנו לומדים, מקיימים מצוות, חיים את חיינו לפי תרי"ג כללים. אבל לא תמיד שואלים את השאלה הפשוטה: האם המצוות שקיימתי

חלקי בקהילתי לאורם של גדולי התורה

מחוץ לקופסא

נתנאל זליקוביץ | מרצה ואיש חינוך

מילים של יוון

שורות ספורות של משורר גרמני נודע, מספרות מחדש את מלחמת ישראל ויוון.

מתמעתה מיני אז. רואה אני עתה שהיוונים לא היו אלה נערים יפים ואולם היהודים היו גברים תמיד. גברים עזים, מוצקים. לא רק מלפנים, כי אם עד היום הזה למרות שמונה עשרה שנות מאה של רדיפות ומרודים

יש הרגשה לפעמים שהגיבורים שלנו, החלשלושים הללו ש"כובשים את יצרם" אלו גיבורי פיקציה. אלכסנדר, אכילס, אנגמון, אלו גיבורים רציניים. לא ולא אומר היינה, אלו גיבורים יהודים - הנחישות, ההתמדה, הדבקות הכח.

"למדתי מני אז להוקירם יותר ויכול להתגאות שאבותי התייחסו על בית ישראל הנדיב, כי נין הוא לאותם מעונים שנתנו לעולם אלודים ומוסר ולחמו וכאבו בכל שדות הקרב של המחשבה האנושית".

המתמיד. אך הוא לא צר את יצירות אומנתו כמצריים הללו בלבנה ובשחם, כי אם הקים פירמידת אדם, סתת ופסל אובלסך אנשי. לקח שבט רועים דל ויצר ממנו עם אשר ימרה גם הוא שנות דור ודור. עם גדול נצחי קדוש, עם אמוני אשר יכשר לשמש מופת לכל העמים סביב. אכן, להיות אבטיפוס לאנושות כולה הוא יצר את ישראל. ביתר זכות מין המשורר הרומי רשאי האמן ההוא בן עמרים והממילדת יוכחד להתפאר כי הקים מצבת עד שתבלה כל אנדרטאות נחושה".

איזו זווית ראייה מיוחדת מציע לנו היינה. לפעמים רק מרחוק אתה רואה את התמונה הגדולה. לפעמים כשאתה גדל בתוך הפירמידה אתה מפספס את העוצמה שלה, רק מי שהתרחק יכול לראות את "פירמידת האדם היהודי".

ממשך היינה "כעל היוצר כן גם לא דיברתי מעודי על היצירה, על היהודים, ביראת כבוד כראוי וודאי שוב מפני טבעי היווני שהפרישות היהודאית הייתה לו למורת רוח, אך חיבת התורה להלאס (יוון העתיקה)

היינריך היינה הוא המתיוון האולטימטיבי. יהודי שזנח את מורשת הפאר של אבותיו בשם הברק הנוצץ של תרבות יוון. יפהפיותה של יפת משכה אותו, וכמו יהודי טוב הוא הפך לאחד מהבולטים שבנציגיה, ואחד מגדולי המשוררים של גרמניה הקלאסית. אבל כמו בכל סיפור טוב יש הפי אנד. ובערוב ימיו לאחר שהוטבל לנצרות ועשה הכל בכדי לשכוח את אלוקי אבותיו, הוא זכה - אם לא בתשובה - לפחות בהרהורי תשובה. את הדברים הבאים הוא כתב בחיבור קצר בשם 'וידויים להיינה', ואין זמן ראוי יותר להביא בפניהם את הטקסט המופלא הזה, מימי החנוכה:

"לפנים, לא אהבתי את האיש משה ביותר, וודאי משום שרוח יוון הייתה שולטת בי, ולא סלחתי למחוקקם של העבריים, את שנאתו לכל תבנית פלסטית. לא ראיתי כי זה משה האיש, עם כל איבתו לאומנות, הוא עצמו אמן גדול היה ורוח אומני אמת נחה עליו. אלא שרוח אננים זו הייתה מכוננת אצלו כאצל יתר בני ארצו המצריים רק אל הענקי ואל

קבעו שיר ורננים

קהילות חלקי ברחבי הארץ, קיימו שיעורי הכנה לימי החנוכה, תוך עיסוק בהלכות הדלקת הנר, ועיון במהות המלחמה וגלות יון. כמידי שבוע אנו מביאים בפניכם מבחר תמונות מייצגות מלימוד התורה בקהילות השונות:

בקהילת בית שמש - בר אילן, האזינו החברים רוב קשב למרצה הנודע ר' שמואל שטיצברג שמסר שיעור תחת הכותרת: "טכנולוגיה בשבת - אתגרים ופתרונות"

בכפר סבא, צירפו חברי הקהילה ארבעה סיומי מסכת, לסעודת מצוה חגיגית בה נערכו הסיימים על מסכתות: זבחים, סנהדרין, מכות ושבועות.

הרה"ג ר' דניאל רייבין מרבני 'חלקי בקהילת' מסר שיעור מרומם לחברי הקהילה בשכונת רמת שלמה, ועורר דיון עיוני מעמיק.

מייסד חלקי בקהילת, הרב ברוך צבי גרינבוים שליט"א, הגיע לקהילה במעלה עמוס, ומסר שיעור מיוחד לחבריה.

קהילה חדשה הוקמה בעיר שדרות, כשהרב אודי בוכריס שליט"א המרכז את הפעילות באזור הדרום, ממשש גם כאן בתפקיד הקטר המושך אחריה את הקרונות כולם, במאור פנים ובמסירות שאין דומה לה.

גבעת מרדכי / רמת שלמה. חברי הקהילה בגעת מרדכי הצפינו לביקור בקהילת רמת שלמה, ונהנו בצוותא משיעור עיוני של הרב אברהם גרינבאום, יזם הקהילה.

ברמת בית שמש א' מסר הרב אפרים מרגלית שיעור מעניין על הלכות חנוכה

ובצפת, מסר הרב זליג דיסקין שליט"א שיעור מיוחד אודות חיוב הלל בימי החנוכה

נחוכה

חנוכה מלמד אותנו משה על האיזון הנכון בחייו בן הקודש והחול

העבודה האינסופי הזה? מה התכלית? חנוכה מלמד אותנו, לעצור, לחשוב ולהתבונן, שגם כשאנחנו עובדים, עוסקים לפרנסתנו, נזכור ונפנים את תכליתנו בעולמנו.

חנוכה, הוא מעורב, מחד יום חול, בו עובדים כרגיל, ומאידך הוא כן חג. ללמדנו שגם כשנמצאים בתוך החול, אפשר להפוך אותו לקודש. כשנחיה מתוך הבנה שהגוף והחומר הוא רק אמצעי לשרת את הקודש, נהפוך את החול לקודש, ונרגיש כאן בעולם הזה "מעין העולם הבא", ובעולם הבא גם לצדיקים יש מנוחה. כשנעשה "חנוכה" נקבל "נחוכה"!

שעבר צד והתיוון, דוקא לפני הניצחון היה לו מנוחה, ומי שדבק באלוקיו, בכל מקרה אין לו מנוחה כמו שמצינו בגמ' אין מנוחה לצדיקים בעולם הזה, וכמו יעקב שביקש לישב בשלווה וקפץ עליו רוגזו של יוסף.

אז מה כן עשה הניצחון? היוונים קידשו את הגוף, את החומר והטבע. "קידשו" במובן שעשו ממנו עיקר וחשוב, ואז הגיע חנוכה, והטבע התהפך, עליונים למטה ותחתונים למעלה, גבורים - שהשקיעו בגוף - ביד חלשים שהשקיעו ברוח, רבים - שטיפחו את החיל והכח - ביד מעטים שהאמינו כי לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי אמר ה'. הניצחון המזור טרף את הקלפים, וגרם לאנשים "לעצור", להתחיל לחשוב... מי אני, מה אני, את מי אני עובד, ולשם מה אני עובד?

זהו "חנוכה", חנו - כה, עצירה ו"חניה" ממרוץ החיים, לחשוב רגע... בשביל מה אני עובד? בשביל שיהיה לי כסף לקנות אוכל, ובשביל מה אני אוכל? בשביל שיהיה לי כח לעבוד? מה הענין בגלגל

הכותרת אינה טעות, אלא ככוונה תחילה. חנוכה נקרא "חנוכה" על שם "חנו - כה", שחנו מאויביהם בכה' בכסלו. מדוע נקטו לשון "חניה", מלשון הכתוב "ויסעו... ויחנו", איזו נסיעה או חניה היו כאן? האם מצאנו בעוד מקום ניצחון שנקרא "חניה" מהאויבים?

מתאים היה יותר לנקוט לשון "מנוחה" כמו במגילת אסתר שעשו יום "מנוחה", כלשון הפסוק כימים אשר "נחו" בהם היהודים מאויביהם. גם כאן היה מתאים לנקוט לשון מנוחה, ולקרוא לחג "נחוכה" - נחו כה, שנחו מאויביהם בכה' בכסלו?

ההבדל בין חנוכה לפורים, הוא שבפורים הגזירה היתה על הגשמיות, כמו בשואה, לא משנה כמה שומר מצוות אתה, "אם מגזע היהודים אתה" - להשמיד להרוג ולאבד, משא"כ בחנוכה, הגזירה לא היתה על הגשמיות, אלא מלחמה ברוחניות, ואדרבה למי ש"התיוון", היו חיים טובים.

זאת אומרת שניצחון החשמונאים לא גרם לתוספת "מנוחה". כי ממה נפשך, מי

אבות עם בנים - בונים קהילה

חלקי בקהילתי 02-6260115

חלקי בקהילתי

בית חורף תלמידי חכמים עובדים לאהבה של גדולי החסידות

מנדי פרומר

לילדי חלקי

חידות לכל המשפחה לשולחן שבת

לע"ר שמואל בן ר' דב ודבורה בת אברהם שמואל הכהן

באמתחותיהם?

א. כך נקרא השק שבו כל אחד מאחי יוסף שם את חפציו

ב. מה הלביש פרעה את יוסף?

ב. מה הלביש פרעה את יוסף?

ג. מה צווה יוסף להחביא באמתחת בנימין

ג. מה צווה יוסף להחביא באמתחת בנימין

ד. מאכל שאחי יוסף הביאו אליו מארץ כנען

ד. מאכל שאחי יוסף הביאו אליו מארץ כנען

ה. כיצד התייחס יוסף לאחיו כשראה אותם?

ה. כיצד התייחס יוסף לאחיו כשראה אותם?

ו. מה עשו יוסף ואחיו בסעודה יחד כטוב לבם? (2 דברים באות ר')

ו. מה עשו יוסף ואחיו בסעודה יחד כטוב לבם? (2 דברים באות ר')

ז. ממה אמר יעקב לבניו שיקחו ליוסף?

ז. ממה אמר יעקב לבניו שיקחו ליוסף?

ח. כך נקראים החכמים המיוחדים שהיו במצרים

ח. כך נקראים החכמים המיוחדים שהיו במצרים

ט. מה צווה יוסף לאחראי על ביתו לעשות בפעם השנייה שחזרו אליו האחים (לקראת הארוחה)?

ט. מה צווה יוסף לאחראי על ביתו לעשות בפעם השנייה שחזרו אליו האחים (לקראת הארוחה)?

י. הנהר הזורם במצרים (עליו עמד פרעה בחלומו)

י. הנהר הזורם במצרים (עליו עמד פרעה בחלומו)

יא. כיצד מתואר הרעב הקשה שבארץ מצרים?

יא. כיצד מתואר הרעב הקשה שבארץ מצרים?

לב. מה צווה יוסף את עבדו לשאול את אחיו, כשיתפוס אותם?

לב. מה צווה יוסף את עבדו לשאול את אחיו, כשיתפוס אותם?

מ. כיצד כינה עבד יוסף את האוצר שה' שם לאחים

מ. כיצד כינה עבד יוסף את האוצר שה' שם לאחים

המאיר לארץ

האור שלנו מאיר את
עולמנו, אבל יכול גם
לשמש תפקיד במניפולציה
מחשיכה

מרחבים אינסופיים של עולמות רוחניים, ויכול לתפקד ככלי במניפולציה מורכבת שנועדה להגביל ולהחשיך את המחשבה.

אור ההשגחה העליונה, הולך ומצטמצם. בימי בית ראשון, היה הוא ית' "משגיח מן החלונות" הוא רואה אותנו, ואנחנו אותו. לאחר מכן, התרחקנו והוא "מציץ מן החרכים" רואה אותנו, אך אנחנו לא יכולים לראות אותו. לאט לאט נסגרים החרכים, אלומות אור דקות של גילוי מציאותו יתברך בעולם, הולכות ומצטמצמות, עדיין מאירות בעולמנו קמעא. אך כשיסיגר עד סופו החרך האחרון, לא ישרור חושך מוחלט בעולם, אפילו לא לרגע. שכן תיכף ומיד - כחוט השערה - ייפתח השער לרווחה, שפעת אור יקרות תציף הכל, והיה לעת ערב יהיה אור. ביום בו יהיה ה' אחד ושמו אחד.

אי אפשר בכלל לראות את הקישוטים שתלויים למעלה בגובה, אפשר רק לדעת שהם שם.

סגנון הבניה הזה שנקרא 'גותי' היה שיטתי, ונועד ליצור תחושה מסוימת בתודעת הנכנסים בשערי הכנסייה. נדמיין את אנטון, גרמני מן המנין, שנכנס בבוקר יום ראשון להיכל גבוה מאוד. הוא נושא את עיניו לראות גג מעל ראשו, ומוצא אותו בגובה 35 מטר. מרגיש קטן, אפילו פצפון, אנטון. הוא מאמץ את עיניו לראות סביב, אבל הקתדרלה לא ממש מוארת. האור היחיד ששופע פנימה, עובר דרך חלונות צבעוניים, ויטראז'ים שמספרים בשפה ציורית סיפורי אגדות. האור, שאמור לעזור בתחושת התמצאות במרחב, אינו מאיר בחופשיות, כי אם דרך מסננים אותם קבעה הכנסייה בחלונות. נראה שגם הבישופים וההגמונים שישבו בקתדרה, הבינו שהאור מייצג מציאות רוחנית, לכן השתמשו בו כדי ליצור חוויה דתית.

אני חושב על בית הכנסת שלנו, בו צריכים לקבוע חלונות פתוחים לשמיים, מכמה סיבות. בכדי שייכנס ליבו, וגם כדי שיהיה אור בשפע ותתישב דעתו. זה בעצם כל הסיפור. האור הרוחני, יכול להאיר לאדם

לפני שנה, נחנכה מחדש קתדרלת נוטרדאם בפריז החשוכה, לאחר שעלתה באש לפני שש שנים וניזוקה קשות, אם כי לא מספיק. מה עניין קתדרלה גותית - צרפתית לימי חנוכה, ולמה היא גורמת לי לשוב ולשמוח בחלקי? כי יש משהו בסגנון הבניה הזה, שנופץ כל כך באירופה הקלאסית שמסביר יופי, את המאבק של האור שלנו, מול שבעים הזאבים שמנסים לכבות אותו.

האור, מאפשר לנו לראות את אשר לפנינו. להבחין ולהבדיל בין דבר לדבר. לכן אנחנו מברכים על האש, מקור האור, בזמן ההבדלה בין קודש לחול. אבל מה קורה כשהאור עצמו נלחם לצד החושך? תרשו לי לקחת אתכם 800 שנים לאחור, אל מה שמכונה "חשכת ימי הביניים" ואל אותה קתדרלה בנוטרדאם, כמוה נבנו עוד רבות באותה תקופה. אם הייתם בצרפת וסביבותיה - בטח ראיתם אחת כזו. אלו כנסיות ענקיות, צרות וגבוהות מאוד. גובה מוגזם כזה, כאילו מישו החליט למשוך לכיוון מעלה בכוח. המון צריחים וצריחי משנה, גם הם מאוד מאוד גבוהים. והמון המון קישוטים עיטורים ופיתוחים, ציצים ופרחים בכל סנטימטר פנוי לכל גובהה.

חלקי בארץ החיים

ברוך יערי

בני בינה

ולכן היא נעלמת. זו חכמה של רגע, לא של אדם. אבל כשבן תורה נוטל את הכלים הללו, ומשעבד אותם לעמל התורה - אז מתקיים באמת 'וישכון באהלי שם'. כי תורה אינה רק הבנה שכלית, אלא חיבור של הנשמה. היא נקנית בעמל, חיה ברצון, ומאירה את האדם מבפנים.

בין תרבות יוון לתורה. אבל הדרשה שלי - כולה תרבות יוון מזוקקת. אין כאן חידוש אישי ולא כישור. זהו ניתוח קר, בעזרת בינה מלאכותית. לא אני כתבתי - היא כתבה. אז אימרו לי אתם: מהי תרבות יוון, ומהי תורה?"

"חז"ל אומרים: 'פת אלוקים ליפת וישכון באהלי שם' - הכלים והיופי שייכים ליפת, אבל השכינה רק באהלי שם. לכן הותר תרגום התורה ליוונית - כלי כן, מהות לא. בדורנו, הבניה המלאכותית היא שיא חכמת יוון - שכל חד ומבריק. אבל אל תטעו: היא רק נראית מדברת חוכמה, המילים מתכתבות - אבל אין מי שיזכור. שנייה אחרי - אין כלום.

ישיבת בינת התורה בירושלים נודעה במסיבת החנוכה שלה - דרשות שעשו רושם, והותירו הדים גם הרבה אחרי החג.

בשנה שעברה, מינה ראש הישיבה בחור מוכשר, ולא ממש מחובר, לשאת דברים כנציג השיעור, מתוך תקווה שהעמל והעיסוק בענייני החג יחברו אותו יותר לתורה הקדושה. לאחר דרשות ראש הישיבה, המשגיח והר"מים, קם הבחור - מאיר לוי ופתח:

"עברתי על חוברת הדרשות משנה שעברה, אמר, 'וראיתי שכל אחד העמיד יסוד'. בכמה משפטים חדים תמצת את דברי ראש הישיבה, המשגיח, הר"מים ואף דרשות חבריו. ואז אמר: 'כל היסודות מצטרפים ליסוד אחד כולל, שמאיר באור חדש את חנוכה: המאבק מול תרבות יוון, הניצחון - והתורה. ומהיסוד הזה ניתן גם ליישב את קושיית ה'בית יוסף' - מדוע שמונה ימים."

האולם כולו השתתק בתדהמה. איש לא ציפה לדרשה מדויקת כל כך, ממאיר הנ"ל שאכן הוסיף מיד:

"ועכשיו שאלה. דיברנו כל הערב על המלחמה

עיבוד ai: ברוך יערי

חג יפה כל כך

חג מקסים חנוכה. חג של אור, משפחתיות, התכנסות סביב נרות החנוכה, הדלקת נרות מרגשת, משחק משפחתי בסביבונים. יופי של אורות ושמחה, סופגניות מהמכילות ולביבות שסבתא אופה.

ככה זה אצל כולם, חוץ ממכם. אתם היחידים שזה אחרת. רק אצלכם מדליקים נרות בלחץ, הילד בועט בכדור ליד החנוכיה והשמן כמעט נשפך. השעווה מהנרות מטפטפת על היד של הקטנה, הסופגניות מהמכילות נראות בדיוק כמו שנה שעברה כי הן משנה שעברה. משחק החברה שתכננתם הוא לא משחק ובהחלט לא חברה, והגרוע מכל: ערבי הליבוט.

מי חשב שזה רעיון טוב, מי? ומי המשווע(ת) שמתעקש(ת) עליהם? אנחנו לא גרים באותה העיר, למה שארצה לנסוע יחד עם כל עם ישראל פלוס כמה שבחים באותה השעה כדי לשבת סביב שולחן עגמומי, ולהשתתף בתוכנית שהצליחה מאוד בפעילות השבת של האחיינית. היא בת שמונה, ברור שיצליח אצלן משחק רביעיית משולב במשחק אישיות וקדרים באים. אני לא בן שמונה אם פספסתם את זה, ואחרי שעה סביב השולחן אני מרגיש בן שמונים.

כל חג כולל פולקלור שמייצר טרחה. אי אפשר להתעלם מזה. יש את הטרחה סביב עיקרו של החג: בניית סוכה, רכישת ארבעת המינים, ניקיון הבית לפסח. ויש את הטרחה סביב האופי של החג. שמחות בית השואבה, חול המועד, תחפושות וכן הלאה. להכלל יש מקורות הלכתיים כמו, אני לא מזלזל, אבל אכילת מצה היא עיקר הדין גם אם אתה נמצא כעת על אי בודד ותחפושות זה נחמד אבל ממש לא חובה. מצד שני זהו האופי של החג.

הנקודה היא, שכל חג מייצר טרחה שמפיקה תמורה. כדי להתחבר לחג אנחנו מייצרים את כל מה שסביב, זה מה שמקשר אותנו למהות היום. קשה להרגיש את ה"ונהפוך הוא" את הסתר הפנים והישועות, את האחדות בעם ישראל,

רק בסעודה ושני משלוחי מנות. שליחת עשרות משלוחי מנות, סיבוב עם הילדים, לצד משתה יין נרחב גורם לנו להתחבר הרבה יותר, לכן זה קריטי בשביל היום.

בחנוכה - במבחן התוצאה, זה לא קורה. נוצרה מערכת מסועפת של מנהגים, ערבי לביבות, סופגניות, דמי חנוכה, ישיבת מתתיהו הצדיק, סביבונים, עוד סופגניות, אבל קשה לראות מהות בכל הדבר הזה, אם הייתה מהות התחושות היו אחרות.

זו לא בעיה של הדור האחרון, ניתן למצוא

צילום: ברוך יערי

התייחסויות בכל הדורות על משחק הקלפים בחנוכה. נכון שרובן נגד, אבל ניכר מכמות התשובות, הפיזור הגיאוגרפי ומרחק השנים, שזה היה מנהג נפוץ מאוד בקרב חלקים גדולים מעם ישראל. מה הקשר בין משחק בקלפים לחנוכה? מהיכן זה הופיע?

לכל חג יש מטרה, לא על דרך הסוד, למצוא עניינים, אלא מטרה פשוטה בשבילה נועד החג. פסח נועד להנחיל לבנינו שאנחנו אומה, אומתו של הקב"ה. שבועות זה קבלת התורה. פורים מגלה לנו שישועת ה' כהרף עין וכשעם ישראל מתאחד ושב בתשובה הקב"ה עוזר לנו.

חנוכה מספר לנו סיפור, כזה שכדאי להקשיב לו באווירה הנכונה.

מהו המסר של חנוכה?

חנוכה מספר לנו שכאשר כל העסק מתחרש, כשלא ברור מי רע ומי טוב, כשהעולם בחוץ קורץ והניסיונות מטורפים. כשבמקדש מקריבים חזירים, הגבולות מטשטשים והבחירה האישית קשה מאי פעם. עלינו להתכנס אל תוך הבית, לברוח אל מודיעין, להתחבא במערות, לשמור על המשפחה מוגנת מהחוץ. ואני וביתי נעבוד את ה'.

חנוכה הוא לא חג של לימוד תורה בהכרח, העבודה בחנוכה היא לשבת על הרצפה עם הילדים ולשחק בסביבון. לא כזכר לסביבונים שעשו אבותינו במצרים אלא כדי שהילדים לא יחפשו משחקים בחוץ. היו ששיחקו בקלפים בשביל זה, היו רבנים שאסרו כי להכניס את הרחוב לבית כדי שהילדים לא יצאו זה לא ממש פתרון. אבל עצם הרעיון מוסכם, חנוכה הוא זמן להתכנסות.

אפשר לנסוע לערבי לביבות, זו התכנסות משפחתית מורחבת סך הכל. אבל המלצתי היא להקדיש ערב למשפחה הגרעינית, לקיים את מצוות היום למהדרין מן המהדרין. לספר לילדים על דור בו לא יכולת לסמוך על כוחו של הציבור שישמור אותך בתלם, דור שבו כל אחד וכל בית בחר לעצמו להיכן הוא משתייך. ואת הסיפור הזה לספר על רקע חום של בית. ריח לביבות מהמטבח ומתנות קטנות לילדים. לשבת כולם סביב שולחן ארוך ולשחק משחקי קופסה. כן, לשחק קטאן זה מצוות היום, לא ביטול תורה. תנו לילדים זיכרון של חמימות מהבית, הם יישאו את זה איתם להמשך החיים.

חנוכה שמח!

חרדי עובד ומרגיש לבד?
'חלקי בקהילתי' - תרגיש בבית

חלקי בקהילתי 02-6260115

מו"ל: חלקי בקהילתי
יזמות קהילתית תורנית
מייסד: הרב"ג ברוך צבי גרינבוים
עורך: אהוד בן יהודה
כותבים: קבוצים

הרב אפרים קרלינסקי, הרב דב הבלן, הרב שלמה ליפשיץ,
הרב זאב קצנלבוט, הרב נתנאל זליקוביץ,
הרב עלי מורגנשטרן, הרב יעקב שאפנס, ברוך יערי
עיצוב גרפי: נימיק פרסום, עיצוב גרפי: מירי 054-8420999

חלקי בקהילתי

חלקי בקהילתי:
רחוב קהתי 14 ירושלים

מרכז מידע ארצי:

02-6260115

chekli.co.il

helkioffice@gmail.com